שמא בעפר פיר. בעפר חפירתו שהוא דר בו תמיד שמתוך שהוא רגיל שם אינו נתקל בעפר של אותה גומא. כך זה מתוך שהוא רגיל אינו מושם שמא תקשר לו ניימא אם לא תרחץ: **פגיעת בווסיה דרב אדא בר אהבה וכו'.** מפר בין בינו לבינה כגון דאמרה קונם פירות בעלה עליה ובין בינה לבין אחרים שאסרה פירות אחרים עליה: **קונם שאני עושה לפי אבא וכו'.** מפרש ואזיל דבריה שאין בהן עינוי נפש ובינה לבין אחרים [ט] ומפרש לה מקמי בינו לבינה משום דבבינו לבינה פלוגתא דזימנין מפר וזמנין אין צריך להפר: **שלא אתן תבן לפני בהמתך ולפני בקרך אין יכול להפר.** משום דלא משעבדא ליה. ואע"ג דבפרק אע"פ [י] אמקינא דכופה ליתן תבן לפני בהמתו התם מיירי בשלא הכניסה לו ארבע שפחות דקיימא לן התם דיושבת בקתדרא ואינה חייבת לו בדברים הללו אפ"ה נדרה שלא אניע לך מטתך וכו' אין צריך להפר משום דקיימא לן התם אפילו הכניסה לו כמה שפחות מחוייבת בהכי לפי שהדברים הללו מבילין לידי קירוב הדעת: **ר"ג אומר יפר.** אע"ג דלא חייל נדרה אפ"ה צריך להפר מדרבנן שלא תקל בנדרים ותעבור על בל יחל והא אסמכתא בעלמא הוא: **דבר אחר לא יחל דברו מלאן לחכם שאין מחיר נדרי עצמו.** הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו. וקשה בעיני מאי ד"א דהא ר"ג דאמר יפר משום לתא דבל יחל קאמר ולא מדרשא דקרא ומאי דבר אחר ונראה בעיני דר"ג דאמר יפר דברו קדרים לאפי' מידי דלא מיקרי נדר אלא דבר בעלמא אמר קרא דלא יחל דנהי דלא לקי עליה אפ"ה כיון דאפשר בהפרה בלא הפרה לא יחל והיינו דקאמר דבר אחר דההוא דברו גופיה דדרים ר"ג לחכי למידי אחרינא מדרים דחכם אינו מחיר נדרי עצמו ומדברו הוא דמשמע לן הכי: **מאן שמעת ליה דאמר שלא אכחול ושלא אפקום דברים שבינו לבינה הוי ר' יוסי.** דאילו לרבנן משום נדרי עניו נפש הוא דאמר: **משום שנאמר לא יחל דברו מני ר"ג היא.** דדרים דברו לומר דאפי' מידי שאינו נדר גמור אלא דבור בעלמא אפ"ה לא יחל כדי שלא יהוג קלות ראש בנדרים גמורים הכא נמי כיון שנהגו איסור בדברים המותרין הוה ליה לגבייהו כדברים האסורים. ומכאן היה אומר ה"ר יהודה הכהן ז"ל שאם נהג אדם שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין בזמן מיוחד ושוב רוצה לשתות יין או לאכול בשר באותו הזמן צריך היתר: מתני' בנגעים (פ"ג מ"ה) כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו [ו] ר' יהודה אומר אף לא נגעי קרוביו כל הנדרים אדם מתיר חוץ מנדרי עצמו ר' יהודה אומר אף לא נדרי אשתו שבינה לבין אחרים: **וגרסי' בירושלמי** (פ"י ה"מ) נדרה אשה ושמע בעלה ולא הפר לה פשיטא שאינו מפר לה לענין הבעל מהו שיפר לה לענין הזקן מה אנן קיימין אי בנדרים שבינו לבינה נדרי עצמו הן אלא כיון קיימין בנדרים שבינה לבין אחרים ואלו ר' יהודה היא תניינן בשם ר"י ר' חייא תנא לה בשם חכמים. ופסק הרמב"ן ז"ל כר' יהודה מדתני לה ר' חייא בשם חכמים וכתבתי מזה בפ"קמ [ז] בש"ד: **ירושלמי** [פ"ה ה"ד] קונם שייתי על בני עירי אינו נשאל לזקן שיש שם הנאת בני עירי עלי נשאל לזקן שיש שם: **בעא מיניה רבא מרב נחמן תשמיש המטה לרבנן עניו נפש הוא.** ונפקא מינה דמפר בין לעצמו בין לאחרים או דברים שבינו לבינה הוא ולעצמו מפר לאחרים אינו מפר: **נטולה אני מן היהודים. שאסרה הנאת תשמישם עליה: [יא] אחמאי אסרה נטולה מן היהודים.** דאם איתא דתשמיש עניו נפש הוי מהניא הפרתו בין לעצמו בין לאחרים: **לרבנן תבעי לך.** משום דנטולה אני מן היהודים ר' יוסי קתני לה ולדידיה ודאי לא הוי עניו נפש וכדתניא בברייתא דלעיל: **רוביה פירקין ר' יוסי היא.**

כולהו

שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר תניא כוותיה דרב אדא בר אהבה [ח] דברים שיש בהן עינוי נפש מפר בין בינו לבינה בין בינה לבין אחרים שאין בהן עינוי נפש בינו לבינה מפר בינה לבין אחרים אינו מפר כיצד [א] אמרה קונם פירות עלי ה"ז יפר [ב] קונם שאיני עושה לפי אבא לפי אחיך לפי אביך לפי אחי ושלא אתן תבן לפני בהמתך ומים לפני בקרך [ג] אין יכול להפר שלא אכחול שלא אפקום ושלא אשמש מטתי [ד] יפר משום דברים שבינו לבינה שלא אציע לך מטתך ושלא אמזוג לך את הכוס ושלא ארחץ לך פניך ידיך ורגליך [ה] אין צריך להפר ר"ג אומר יפר שנא' [ו] לא יחל דברו דבר אחר לא יחל דברו מכאן לחכם [ז] שאין מתיר נדרי עצמו מאן שמעינן דאמר שלא אכחול ושלא אפקום דברים שבינו לבינה הויין ר' יוסי וקתני דמפר משום דברים שבינו לבינה אמר מר ושלא אשמש מטתי יפר משום דברים שבינו לבינה היכי דמי אילימא דאמרה הנאת תשמישי עליך למה לי הפרה [ח] הא משועבדת ליה אלא באומרת הנאת תשמישך עלי וכרב כהנא [ט] דאמר רב כהנא הנאת תשמישי עליך כופה ומשמשתו הנאת תשמישך עלי יפר שאין מאכילין את האדם דבר האסור לו מאן תנא הא [י] דתניא דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי לנהוג בהן לבטלן [יא] משום שנאמר לא יחל דברו דבר אחר לא יחל דברו מכאן לתלמיד חכם שאין מפר נדרי עצמו מני ר"ג היא בעא מיניה רבא מרב נחמן תשמיש המטה לרבנן עינוי נפש הוא או דברים שבינו לבינה אמר ליה תניתוה [יב] ונטולה אני מן היהודים יפר

תורה אור השלם

1. אִישׁ כִּי יִדֹּר נֶדֶר לַיְיָ אוֹ הִשָּׁבֵעַ שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה: במדבר ל ג

מוסף רש"י

בעפר פיר. בעפר מור שהוא גדל שם, כלומר בדבר שהוא רגיל בו נקי הוא להפסד שאינו מזיקו. פיר כמו פירא דכווחא, גומא (כתובות עא:). **קונם שאיני עושה לפי אבא כו'** אין יכול להפר. דלא הוי לא נדרי עניי נפש ולא דברים שבינו לבינה (לקמן פה:). **שלא אפקום.** פוקקם, מעברת שרק על פניה (כתובות ד: ובעי"ז שבת סד:) **יש** מרבותי אומרים מתקנת שערה במקרק או בזיזיה, ויש שמפרשים טחה כמין בלק על פניה וכשניטלו מתלחים הבשר (שבת צד:). **הנאת תשמישי עליך.** משם שאומרת קונם תשמישי עליך, כופה ומשמשתו. דלאו כל כמינה לאסור נפשה עליו דהיא משועבדת לו להנאתו (לעיל סז: ובעי"ז כתובות עא:). **הנאת תשמישך עלי.** אמרה קונם הנאת תשמישך עלי, שאוסרת הנאה שיש לה מתשמישו על עצמה, אסור. לשמשה ולרוץ להפר לה, לפי שאין מאכילין כו'. והנאת תשמישו אסורה עליה (לעיל סז:).

תוספות

בעפר פיר. וטוריקון עפר פיר כגון פירא דכווחי (כתובות דף עט.) והכי קאמר לה יפר שבכך לא תתנגה עליו: **שלא אתן תבן לפני בהמתך ולפני בקרך אינו יכול להפר.** דלא הוי דברים שבינו לבינה דלא משעבדא ליה ותימה דבפרק אע"פ אבל כופה ליתן תבן לפני בקרו ומיהו דקתני אבל בהמה ומים לפני בקרו אינו יכול להפר. דמאי דקתני אבל בהמה ומים לפני בקרו אינו יכול להפר אפילו אם הכניסה לו מאה שפחות ולא תנא שלא אניח דהא לא משעבדא ליה כיון דהכניסה לו מאה שפחות: רבן גמליאל **אומר יפר שנאמר לא יחל דברו.** כלומר אף על גב דמשעבדא ליה צריך הפרה מדרבנן שלא תקל בנדרים ותעבור על בל יחל: למה לי הפרה. הא משעבדא לבעל: **מאן תנא דברים המותרים ואחרים נהגו בהם איסור אי אתה רשאי לנהוג בהם היתר לבטלם** רבן גמליאל. דאמר בעל צריך להפר מדרבנן ואף על גב דמשעבדא ליה ולא חייל נדרה אפ"ה צריך הפרה שלא תבא לעבור באיסור דלא יחל: תשמיש לרבנן עינוי נפש הוי. כמו כיסוי ופירכוס או דברים שבינו לבינה הוי ונפקא מיניה לדינא דלעיל דדברים שבינו לבינה אינו מיפר אלא לעצמו: **נטולה אני מן היהודים.** שאוסרת על עצמה אפילו תשמיש בעלה יפר ותהא נטולה מתשמיש היהודים אחרים אחר שיגרשנה:

ח א מיי' פי"ג מהל' נדרים הל' ב סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף ס:

ט ב מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעיף ע וסעיף עב:

י ג מיי' שם הל' [ה] ט טוש"ע שם סעיף נט וסעיף סו:

יא ד מיי' שם הל' ט טוש"ע שם סעיף עב:

יב ה מיי' פ"ו מהל' שבועות הלכה ג:

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' היתר כדי לנטלן מני רבן גמליאל היא דתניא ר"ג אומר יפר משום שנאמר לא יחל וכו' נדרי עצמו בעא מיניה רש"ל: (**ב**) רש"י ד"ה שלא מצינו וכו' דהאיל שהוא: (**ג**) ד"ה שלא אשמש מטתך דאמרה הנאת תשמישך עלי כדמפרש לקמן הס"ד ואמ"כ מ"ה שלא אניע וכו' בהי מלאכות דאורייתא ולאו כל כמינה לאפקועי שעבודא דבעל מינה הס"ד ואמ"כ מ"ה רבן גמליאל אומר יפר וכו' לא יחל דברו והיינו כרב אחא כ"ל: (**ד**) ד"ה דברים וכו' מני רבן גמליאל היא דאמר:

פירוש הרא"ש

לא מצינו שועל שמת בעפר פיר שלו. עפר הגומא שהוא גדל בו אינו מזיק לו כיון שהורגל. פיר כמו (כתובות עט.) פירא דמחיר וכן זה האיש נמי אם אין אשתו רוחצת ומתקשטת ומעברת שער של אותו מקום כיון שהורגל בו אינו מזיק לו: **שלא אתן תבן לפני בקרך ולפני בהמתך כו'.** והא דאמרי' בפרק אף על פי (שם סח:) שאינו כופה ליתן תבן לפני בהמתו אבל כופה ליתן לפני בקרו הכא מיירי כשהכניסה לו ד' שפחות דיושבת בקתדרא וכן מוכיח פיפא דקתני שלא אניע לך המטה כו' אין צריך להפר ולא קתני שלא אניח אם בגד משום דאי הכניסה לו ד' שפחות דאינה מחוייבת להניח אבל אלו מלאכות הא אינה דקתני התם אע"פ שאמרו יושבת בקתדרא אבל מעבדת לו המטה ומחזיק לו פנים ידיו ורגליו: **ר"ג אומר יפר משום לא יחל דברו.** כלומר אע"ג דמשועבדת לו ולא חל הנדר יפר שלא תבא לזלזל בנדר גמור ותעבור על לא יחל: **מכאן לחכם שלא יתיר נדרי עצמו.** דדרשינן לא יחל הוא דברו אבל אחרים מוחלין לו: **דברים המותרין.** שיודעים שהם מותרין ולהחמיר נהגו בהם איסור צריכין התרה מדרבנן שלא יבאו לזלזל בדברים האסורים ור"ג הוא דמחמיר לעול בנדרים המותרין להכניסם הפרה: תשמיש המטה לרבנן. כגון שאמרה הנאת תשמישך עלי עינוי נפש הוי ומפר אף לאחרים או דברים שבינו לבינה ומפר דווקא לעצמו אע"ג דגבי יום הכיפורים מקרי עניו נפש ומייתי ליה מקרא אם תענה את בנותי קרא אסמכתא בעלמא הוא ומדרבנן הוא לאסור ומידי דהוה תעניתא הסגלה: **נטולה אני מן היהודים.** מופרשת אני מכל היהודים שאסרה הנאת תשמישם עליה:

(**ח**) [תוספתא פ"ז], (**ט**) לקמן פה., (**י**) לעיל עט., (**יא**) ד"ז שם וכתובות עא.; (**יב**) לעיל טו. פסחים נ: [מגילה ח:], (**ו**) לקמן [סד.] נ:, (**ז**) [דף עט:], (**ח**) נ"ל אע"ג, (**ט**) נ"ל מפרש, (**י**) [כתובות סח:], (**כ**) [נדרים לב. חגיגה י.], (**ל**) [נ"ל רבי מאיר], (**מ**) [לעיל דף ח: ד"ה שמע], (**נ**) [מכאן שייך לדף אחא"ז],

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

יפר חלקו. שתהא מותרת לו: **ותהא נטולה מן היהודים.** לכשתתגרש שתהא אסורה לעלמא: **ואמאי תהא נטולה מן היהודים.** כשמגרשה והאמר לעיל(ה) דברים שיש בהן עיניו נפש מפר בין לעצמו בין לאחרים אלא מדקתני ותהא נטולה מן היהודים דאינו יכול להפר ש"מ משום דדברים שבינו לבינה הויין: **לרבנן תבעי לך.** מי עיניו נפש הוא מי דברים שבינו לבינה דמהכא ליכא למשמע מינה מידי אליבייהו: **משום דנטולה אני מן היהודים רבי יוסי קתני לה דאמר רב הונא כוליה פירקין.** כולהו שתמי דמתניתין ר' יוסי תני להו: **ממאי מדקתני ר' יוסי אומר אין אלו וכו' למה לי תו למיתני הרי זה יפר דברי ר' יוסי.** אלא לריך דהא אכתי ליכא מאן דפליג ש"מ דמכאן ואילך הוויין כולהו שתמי כרבי יוסי: **כל נדרים.** של עיניו נפש: **חוץ מן הנאתי על פלוני שאינו מפר.** אלא הוי לא נדרי עיניו נפש ולא דברים שבינו לבינה: **אבל אמרה הנאת פלוני עלי.** שלא אהנה ממנו יפר דהוי ליה נדרי עיניו נפש: **פירות מדינה זו עלי.** היינו דומיא דהנאת פלוני עלי וקתני יבא לה ממדינה אחרת דאין יכול להפר: **אמר רב יוסף.** כי קתני יבא לה ממדינה אחרת דאמרה פירות מדינה זו שתביא מן השוק עלי אבל מה שמביאין לה אחרים או היא עצמה יכולה ליהנות מהן הלכך לא יפר דלא הוי עיניו כלל דלא אסרה לגמרי פירות המדינה עליה אלא אותן שיביא לה הוא אבל הנאת(ו) פירות עלי דקאסרה על נפשה לגמרי בין ע"י עצמו בין ע"י אחרים התם הוי עיניו הלכך יפר: **פירות חנווני.** היינו דומיא דהנאת פלוני עלי וקתני לא יפר: **הלא נמי כו'(ז) והא מדקתני סיפא אם לא היתה פרנסתו אלא ממנו.** שהבעל אינו רגיל ליקח אלא מאותו חנווני ולא מאחר לפי שאינו מאמינו וזה אינו מאמין אלא לבעל ולא לשלוחו: **הרי זה יפר.** (ג) ויביא לה. ומדהך רישא דקא תניא מיהי הו לא אפשר לאוקומה שתביא אתה דאם איתא דקא מייתי הוא מיתוקמא כשתביא והדר קושיין לדוכתה: **אלא.** לעולם ודאי כדקאמרת רישא דקא מייתא היא ואפי' הכי לא קשיא ליה לשמואל דמתני' ר' יוסי היא: ג) **ומאי אינו יכול להפר דקתני.** (ד) ואע"ג דקאמר פירות מדינה זו ופירות חנווני זה סתם אלו למשמע דאינו יכול להפר לגמרי אלא אעיניו נפש קאמר אבל מפר משום דברים שבינו לבינה שאפשר לעצמו ולא לאחרים. והא דאמר שמואל משמיה דלוי דהנאת פלוני עלי מפר בין לעצמו בין לאחרים רבנן היא דעיניו נפש הוי: נ"א אלא (ה) הא דקתני סיפא אם לא היתה פרנסתו אלא ממנו שהחנווני מהנהו לבעל בחנם הוי רישא דקתני פירות חנווני זה עלי כגון דקא מייתא היא כלומר דאורחיה דחנווני למיתב ליה בחנם ומאי איכא בין בבא דרישא לבבא דסיפא אלא בבא דסיפא הוי מן חנווני כדקתני אם לא היתה פרנסתו אלא ממנו ובבא דרישא לא רמיא פרנסתו עילויה אלא זימנא הוי דקא יהיב ליה מפירותיו וקאמר דאינו יכול להפר ואע"ג דהוי כמאן דאמר הנאת פלוני עלי והוי מיובתא דשמואל דאמר הנאת פלוני עלי מפר. והא דקא מייתא איהי לאו דוקא דהוא הדין דקמייתי בעל אלא אידי דסיפא נקט בשל בעל נקיט בריש בדידה וקאמר כגון דאתיא איהי: **אלא רישא.** דקתני פירות חנווני זה עלי רבי יוסי היא כדקאמר לעיל: כולה

כולהו שתמי דהאי פירקא ר' יוסי קתני להו דכיון דקתני ר' יוסי אומר אין אלו נדרי עיניו נפש ואיהו גופיה אמר אלו הן נדרי עניו נפש למה ליה למיתנא תו הרי זה יפר דברי ר' יוסי אלא לאחרים דכוליה פרקין ר' יוסי היא. ואכתי לרבנן תבעי לך דלמא תשמיש עיניו נפש הוא ומפר בין לעצמו בין לאחרים: ולענין הלכה כיון דבעיין לא אפשיטא נקטינן לחומרא ואינו מפר אלא משום דברים שבינו לבינה. ואיכא מ"ד דנהי דלא אפשיטא הכא אפ"ה אפשיטא לה ממימריה דשמואל דאמר בסמוך אבל הנאת פלוני עלי מפר ואי מהא לא אריא דכי קאמר מפר דברים שיש בהן עניו נפש קאמר ואכתי מצינן למימר דתשמיש המטה אין בו עיניו: **אמר שמואל משמיה דלוי כל נדרים בעל מפר לאשתו.** והוא דהוו נדרי עניו נפש: **חוץ מהנאתי על פלוני.** דהא לא הוי לה עיניו נפש: **אבל הנאת פלוני עלי מפר.** דכיון דאית בה עיניו נפש אע"פ שלא נדרה אלא מאחר יפר: **יביא ממדינה אחרת.** אבל פירות אותה מדינה מתסרי עלה ואינו יכול להפר וכ"ש באומרת הנאת פלוני עלי שאינו יכול להפר: **דקאמרה שתביא אחר.** כגון דקאמרה פירות מדינה זו עלי אם תביאם אתה אבל כשיביאם אחר לא אסרתם עליה וכיון דיש לה תקנה באותן פירות של אותה מדינה ע"י אחר לא דמי להנאת פלוני עלי דלית לה תקנה ליהנות מאותו פלוני. וכ"ת ס"כ הוא ליה למיתני יביא לה אחר מפירות אותה מדינה איכא למימר דמש"ה קתני יביא לה ממדי' אחר' משום שאם לא היתה לה תקנה ע"י בעל אע"ג דאית לה תקנתא ע"י אחר מפר דהא רישא דאמרה קונם פירות עולם עלי דקתני הרי זה יפר באמרה שתביא אתה מתוקמא דומיא דסיפא ואפ"ה אע"ג דאית לה תקנתא ע"י אחר כיון דלית לה תקנתא ע"י בעל קתני הרי זה יפר משום דה"ל כאומרת הנאת פלוני עלי ומש"ה קתני סיפא יביא לה ממדינה אחרת דטעמא דמלי מפר בריש ליתיה בסיפא דאיהו רישא משום דלית לה תקנה ע"י בעל מלי מפר אבל בסיפא כיון דאית לה תקנה ע"י בעל לא יפר: **הא שמע מסיפא וכו' ה"ג דאמרה ליה שתביא אתה.** ומש"ה כיון דאפשר לה לאתהנויי מפירות ההוא חנווני גופיה ע"י אחר ואיהו נמי מלי מייתי לה מדוכתא אחריתא אין יכול להפר: **ואי אמרת דאמרה ליה שתביא אתה אמאי יפר הא מלי לאתהנויי מההוא חנווני ע"י אחר אלא מדסיפא דקא מייתא היא הוי רישא נמי דקא מייתא היא** כך היא עיקר הגירסא. וה"פ מדסיפא דקתני הרי זה יפר מתוקמא ע"כ שאסרה עליה פירותיו אפי' היכא דקמייתא היא דאי לא אסרינהו עילוה אלא היכא דקמייתי להו בעל אמאי יפר אלא ודאי בכל ענין אסרה על עצמה רישא נמי דקתני פירות חנווני זה עלי אין יכול להפר בההוא גוונא נמי מתוקמא ואפ"ה קתני אין יכול להפר דהא ליכא מידי בין רישא לסיפא אלא דברישא מיירי שלא היתה פרנסתו ממנו בלבד וסיפא קתני אם לא היתה פרנסתו אלא ממנו. ואיכא נמי דגרסי אלא מדסיפא דלא מייתי בעל הוי רישא דקא מייתא היא והכל הולך לטעם אחד דה"ק מדסיפא ע"כ מיירי דמתסרא אע"ג דלא מייתי להו להנהו פירות בעל רישא נמי מיירי בההוא גוונא גופיה דאע"ג דמייתי להו היא גופה מתסרו עלה. ואיכא תו נסחי אחרינא דגרסי מדסיפא דקא מייתי בעל הוי רישא דקא מייתי איהי וה"פ מדסיפא ע"כ בשאי אפשר לה ליהנות מאותן פירות אלא ע"י בעל כגון שאין החנווני רוצה להקיפה ע"י אחר אלא לו ובכה"ג לא אפשר לה ליהנות מן הפירות אלא אם תעבור על נדרה וע"כ לדידך דמוקמת ליה בדאמרה ליה שתביא אתה בכי ה"ג עסקינן דאי לא אמאי יפר רישא נמי דקא מייתא איהי דרישא נמי ע"כ דומיא דסיפא היא בשאי אפשר לה ליהנות אלא באיסור כגון שנדרה הנאת פירותיו ואפי' תקנם היא בעצמה. וכל הנסחאות עולות לטעם אחד אלא דנסחא קמייתא מיחוורא טפי: **אלא רישא אין יכול להפר ודקמייתא היא.** כלומר אין ודאי קושטא קאמרת דרישא מיתוקמא בשאסרה עליה פירותיו של אותו חנווני אפי' כשתביאם היא ומיהו לא קשיא לשמואל דמתני' כולה ר' יוסי היא ולר' יוסי אין הכי נמי דאינו יכול להפר משום נדרי עיניו נפש ושמואל דאמר מפר סתמא ואפילו משום עיניו נפש משמע כרבנן ס"ל. והאי

דהיתה [נפלוג] ועיתני בפירות דאי אפשר בהן הנאה דהיתר כגון שאמרה כל פירות שיוצאו מאותה מדינה יפר והכי משמעות הלשון מדסיפא דמייתי בעל באיסור רישא דמייתי איהי באיסור ותנהם החליף הלשון וה"ה דאסיפא גרידא בלא רישא מלי לאוקומי כיון דבסיפא אי אפשר על ידי הנאת אחרים מאי איריא אין פרנסתו אלא ממנו כי נמי מתפרנס מאחרים יפר לשמואל אלא רישא דמייתי איהי באיסור כלומר שנדרה פירות מדינה לגמרי כגון יביאם בעל בין יביאם אחר

מסורת הש"ס

ה) [דף עט:], ג) [שיך לע"ב],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר רב יוסף וכו' אבל הנאת פלוני עלי דקאסרה על נפשה: (ב) ד"ה פירות וכו' הכא נמי כו' הס"ד: (ג) ד"ה הרי זה יפר ויביא לה ואי אמרת שתביא אתה כו' ומהכן סיפא דקא מתניא איהי מו לא אפשר לאוקומה רישא שתביא אתה והדרא קושין לדוכתיה כל"ל ותיובתא דאם איתא דקא מייתי הוא מתוקמא כשתביא נמתה: (ד) ד"ה אלא לעולם וכו' דאע"ג דקאמר פירות וכו' סתם לאו למימרא דאינו יכול להפר לגמרי אלא אעיניו נפש קאמר דאינו מפר משום עיניו נפש אבל מפר משום דברים שבינו לבינה שמפר לעצמו ולא כל"ל והל"ש: (ה) בא"ד נ"א אלא כיון דהא דקתני וכו' בתנס הוי רישא נמי דקתני וכו' למימה ליה בתנס ולא איכא בין בבא דרישא לבבא דסיפא אלא דבבא דסיפא הוי פרנסתו מן חנוני תדיר כדקתני אם לא וכו' אלא לדימנין הוי דקא יהיב ליה וכו' והא דקאמר מייתא איהי:

פירוש הרא"ש

ר' יוסי קתני לה. כדמפרש דכוליה פירקין ר' יוסי היא ולדידיה הוי דברים שבינו לבינה כמו קישוט ורמיזה ולרבנן קא מיבעי ליה דסברי דקישוט ורמיזה הוי עיניו נפש מאי סבירי להו בתשמיש: כל נדרים בעל מפר לאשתו. פירוש כל נדרים של עיניו נפש מפר דפרה גמורה: אבל הנאת פלוני עלי מפר. דהוי עיניו נפש שמא תצטרך ממנו: תנן פירות מדינה זו עלי יביא ממדינה אחרת. אלמא אפי' הנאת מדינה לא תשיב עיניו נפש דיכולה להביא ממדינה אחרת כ"ש הנאת פלוני יחיד: דקאמרה שתביא. דלא אסרה עליה אלא שהבעל מביא לה אבל אם היא לא אחר מאותה מדינה אלא לרבותא קאמר אפי' אין לה אחר להביא אפשר שהבעל יביא לה ממדינה אחרת: ודרבי יפא דקמייתי בעל הוי רישא דקא מייתא איהי. כלומר לפי מאי דמוקמת רישא דאינו מפר משום דאפשר בהנאת אחרים וע"כ סיפא דמפר משום דאי אפשר בהנאת אחרים דכיון דהחנווני נותן לה בהקפה לא יתנם אלא ליד הבעל

עין משפט נר מצוה

יג א מיי' פי"ב מהל' נדרים הל' ח [ב ג] סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף סו:

יד ב מיי' שם טוש"ע שם סעי' נה ועיין בכ"מ:

תוספות

שמע מינה דברים שבינו לבינה הוי. דאי עיניו נפש הוה מיפר אף לאחרים: (ואכתי) לרבנן תבעי לך. ומתניתין דנטולה אני מן היהודים רבי יוסי קתני לה לדידיה פשיטא דדברים שבינו לבינה הוו דלאמר לעיל: כוליה פרקין רבי יוסי. כל סתמות המשניות בפירקין ממילתא דרבי יוסי קתני להו: למה לי תו למתני הרי זה יפר דברי רבי יוסי ש"מ מכאן ואילך רבי יוסי היא: כל נדרים של עיניו נפש חוץ מהנאתי על פלוני דלא הוי עיניו נפש אבל הנאת פלוני עלי מיפר דהוי עיניו נפש: תנן פירות מדינה עלי יביא בו'. ואינו יכול להפר ואמאי והא לא גרע מהנאת פלוני עלי: דאמרה ליה שתביא אתה. כלומר מתניתין מייירי דלא נדרה אלא מאותם שיביא הבעל דכיון דאיכא תקנה בהנאת אחרים ליכא עיניו דאפשר שאחרים יקנו ויתנו לה אבל שמואל מייירי שנדרה מפלוני לגמרי דהוא הדין דבמתניתין מלי למימני תקנה דאחרים שיכולין לקנות לה אף מאותה העיר אלא אשמעינן רבותא דאף על ידי בעלה יכולה ליהנות על ידי פירות מדינה אחרת ולא הוי כנודרת הנאת מבעלה וריש"א דאמרה קונם פירות העולם אע"ג דאמרה שתביא אתה בפירות מדינה כיון דאיכא יכולה ליהנות מבעלה משום מקום אינו עיניו נפש: ת"ש מסיפא פירות חנוני זה אינו יכול להפר. ואמאי ליהוי כהנאת פלוני עלי: ה"ג שתביא אתה דהוי כהנאת אחרים: אם היתה פרנסתו בו'. ומדסיפא דמייתי בעל [דקתני] אם לא היה פרנסתו אלא ממנו פי' דלפי מאי דמוקמת פירות חנווני דאינו מיפר משום דאפשר בהנאת אחרים הך סיפא דקתני יפר ע"כ [בדאין] אפשר [אלא] על ידי הנאת הבעל שאין החנווני מקיף כ"א לבעל גופיה ולא ימכרה לאחר ומדסיפא דמייתי בעל רישא דמייתי אינו פי' מדסיפא דאי אפשר להביא הפירות אלא באיסור על ידי בעל רישא נמי פירות מדינה עלי מייירי בהך גוונא בין יביאם הבעל בין יביאם אחר וליכא בהו אלא הנאה דאיסור וקתני אינו מיפר וקשיא לשמואל דמוקי לה כשתביא אתה ועל כרחך לא מיירי הכי דאם כן אמאי מפליג בזה הענין דאם אין פרנסתו אלא ממנו דמיירי דליכא הנאה

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מז א מיי' פי"ג מהל' נדרים הל' ו טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף סג:
מז ב מיי' פי"ג מהל' נדרים הל' יט סמג לאוין רמב:

תוספות

מתני' רבי יוסי היא. דממתיר בהפרה אבל לרבנן מפר ושמואל דרבנן: **דאמר רב הונא כולי פירקין רבי יוסי** [**היא.** והכ] דאייתי הכא דרב הונא [שינו מן הצורך] דהא קיומא דמלתא דרבי יוסי בהך בבא דפירות מדינה זו ומצוני זה אלא משום דעל בבא דלקמן דשאני הנהנה לבריות דצריך לשנויי לשמואל כי הכא כמו שאפרש לקמן: **ומאי אינו יכול להפר** משום עינוי נפש. נראה לפרש דהיינו שינוי אחרינא והוי כמו אי נמי וה"פ אי נמי כרבנן מצית (למימר) לאוקומה מאי אינו יכול להפר דקאמר משום עינוי אבל מיפר הוא משום דבריים שבינו לבינה קאמר וסיגנון תירוץ זה פירשתי פרק השואל (דף קא. ד"ה סבריה) גבי ומקבל כתוכר דמי דהוה כמו אי נמי: **ע"א** מהרב רבי יונה נ"ע מתני' רבי יוסי ושמואל כרבנן זהו עיקר ומאי אינו יכול להפר כו' האמת מסיק ואזיל להוצאת מסברא דהוה ס"ד דפירות תנוויי אינו יכול להפר כלל והשתא מסיק דאפילו לר' יוסי אמת הוא דפירות תנוויי עלי מפר מטעם דבריים שבינו לבינה. ומיהו אין לתרץ בכך מילתא דשמואל דאמר הגתא פלוגי עלי יפר דמה תושם בעל אם נדרה מאותו פלוגי בשביל כך לא יתנע הבעל מלקחת ממנו כל מה שירלה ואשה תהנה מן הבעל בהיתר אבל כשנדרה פירות תנוויי עלי לא יוכל הבעל ליקח ממנו ומיקרי בינו לבינה הר"ר יונה נ"ע: **אמר רב יהודה אמר שמואל נדרה משתי כברות באחת מתענה.** פת נקיה ובאחת אין מתענה פת של שעורים מתוך שמפר למתענה מפר לשאינו מתענה אם לא תאכל אחת מהן תהא רעיבה ואיכא עינוי ואם תאכל האחת תהא שביעה ושוב אין צריכה לשניה ולית בה בשניה משום עינוי: **מסוך שמפר לאוסה שמתענה.** לפי שהוא עינוי נפש: **מפר נמי לשאין מתענה.** דבאותה הפרה שהפר למתענה עלתה הפרה נמי לאותה שאינה מתענה ומותרת בשניהן הואיל ונדרה ביחד. ואית דמפרשי באחת מתענה שהאחת פת נקיה וטובה ואם אינה אוכלת ממנה איכא עינוי ובאחת אינה מתענה שהיא פת קובין ואינה חושש ממנה ואיכא עינוי אם לא תאכלנה אפי' הכי מותרת כשמפר למתענה: **ואין מפר לשאינה מתענה.** דאינו מופר בהפרת האחרת. ויחזור ויפר לה אי אפשר לפי שאינו לא נדרי עינוי נפש ולא דברים שבינו לבינה אי נמי למ"ד כל כי האי גוונא הוי דברים שבינו לבינה. ואי קשיא הא קי"ל[ג] נדר שהותר מקצתו הותר כולו הני מילי [ג] בהפרת חכם דעדיפא אבל בהפרת בעל לא אמרינן הכי: הפר

> **ומתני' רבי יוסי היא דאמר רב הונא כוליה פרקין ר' יוסי היא ומאי אין יכול להפר משום עינוי נפש אבל מפר נדרים שבינו לבינה: אמר רב יהודה אמר שמואל נדרה משתי כברות באחת מתענה ובאחת אין מתענה מתוך שהוא מפר למתענה מפר לשאינו מתענה ורב אסי אמר ר' יוחנן [א]מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה ואיכא דאמרי בעא מיניה רב אסי מרבי יוחנן נדרה משתי כברות באחת מתענה ובאחת אין מתענה מהו א"ל מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה איתיביה [ב] [ב]האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתים**
>
> הרי

כוליה פירקא ר' יוסי קסבר לה. ואנא נמי הכי קא אמינא דכי אמרה הגתא פלוגי עלי [ד] מפר לעצמו אבל לא לאחרים כשאר דברים שבינו לבינה אבל לרבנן (אינו) יכול: **באחת מתענה ובאחת אין מתענה.** שאם לא תאכל האחת תהא רעיבה ואיכא עינוי ואם תאכל האחת תהא שביעה ושוב אין צריכה לשניה ולית בה בשניה משום עינוי: **מסוך שמפר לאוסה שמתענה.** לפי שהוא עינוי נפש: **מפר נמי לשאין מתענה.** דבאותה הפרה שהפר למתענה עלתה הפרה נמי לאותה שאינה מתענה ומותרת בשניהן הואיל ונדרה ביחד. ואית דמפרשי באחת מתענה שהאחת פת נקיה וטובה ואם אינה אוכלת ממנה איכא עינוי ובאחת אינה מתענה שהיא פת קובין ואינה חושש ממנה ואיכא עינוי אם לא תאכלנה אפי' הכי מותרת כשמפר למתענה: **ואין מפר לשאינה מתענה.** דאינו מופר בהפרת האחרת. ויחזור ויפר לה אי אפשר לפי שאינו לא נדרי עינוי נפש ולא דברים שבינו לבינה אי נמי למ"ד כל כי האי גוונא הוי דברים שבינו לבינה. ואי קשיא הא קי"ל[ג] נדר שהותר מקצתו הותר כולו הני מילי [ג] בהפרת חכם דעדיפא אבל בהפרת בעל לא אמרינן הכי: הפר

ר' יוסי וכן דעת הרמב"ן ז"ל וכבר כתבתי זה למעלה (דף פח.). אבל אחרים אומרים דלמסקנת שמואל כר' יוסי מתוקמת והכי קאמר מתני' רבי יוסי היא ומאי אין יכול להפר משום נדרי עינוי נפש אבל משום דברים שבינו לבינה מפר ושמואל נמי משום דברים שבינו לבינה אומר דמפר וכרבי יוסי. ולא נהירא דאם כן לא הוי לן למימר מתני' ר' יוסי היא דאמר רב הונא כוליה פירקין ר' יוסי דכיון דאמרי' דמתניתין דקתני לא יפר משום נדרי עינוי נפש קאמר ושמואל דאמר מיפר משום דברים שבינו לבינה בהכי סגי לן לפרוקה לדשמואל ומאי איכפת לן תו מתניתין מני אלא ודאי כדאמרן: **אמר רב יהודה אמר שמואל נדרה משתי כברות.** כגון דאמרה אלו עלי באחת מתענה שהיא פת נקיה ובאחת אין מתענה שהיא פת קיבר מתוך שהוא מפר למתענה מפני שיש בה עינוי נפש מפר לשאין מתענה אע"פ שאין בה עינוי נפש דכיון דשתיהן דבר אחילה מפר לשאין מתענה בגררא דמתענה ואפי' הפר סתם כל הנדר מופר: **ורב אסי אמר רבי יוחנן מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה.** משום דלית ליה הך גררא הלכך אפי' הפר בפירוש למתענה ואין מתענה אינו מופר לשאין מתענה כך פירשו רבותי ולא ראיתי לאחד מהם בגררא דשמואל טעם למה. ונראה בעיני דשמואל ורבי יוחנן בהכי פליגי משום דקרא כתיב [במדבר ל] ואישה כי ידור ומפקינן מהאי קרא לקמן (דף פז.) דלריך הבעל שיפר כל הנדר דיפרנו כוליה משמע ואם הפר מקצתו אפי' מה שהפר אינו מופר שכך היא עיקר הגירסא בההיא שמעתא דלקמן וכמו שנכתוב עליה בסייעתא דשמיא משום הכי קאמר דכיון שנדרה משתי כברות ד) הרי כנדר אחד וא"א לו להפר לחצאין דיפרנו כתיב משום הכי מתוך שהוא צריך להפר ויכול להפר לתענה עיונו נפש מפר ג"כ לשאין מתענה דאי אמרת לא מצי מיפר נמצא שאף הפרתו למתענה אינו כלום וכיון דרחמנא יהיב ליה רשותא להפר נדרים שיש בהן עינוי נפש על כרחיך מפר אף בשאין מתענה דמתענה בשאין מתענה תליא ואי אמרת לא מצי מפר איכא עינוי נפש ורב אסי אמר ר' יוחנן מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה דסבירא ליה דהכי דיפרנו אמר רחמנא דמשמע כוליה ולא פליגיה היינו לומר שצריך להפר כל הנדר שהוא יכול להפר דיפרנו דקרא אעינוי נפש קאי הילכך כל שהפר כל מה שיש בו עינוי נפש בהכי סגי ויפרנו קיימן ביה ומשום הכי מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה. וכי תימא א"כ דסבירא ליה לשמואל דיפרנו אכוליה נדר קאי ואפי' לההוא פלגא דליתיה מהניהו גווני דמצי בעל מפר וכדכתיבנא תקשי ליה מתניתין דתנן (לקמן 5:) נטולה אני מן היהודים יפר חלקו ותהא משמשתו ותהא נטולה מן היהודים ואמאי ניימא כיון דיפרנו אמר רחמנא מתוך שמפר חלקו מפר נמי חלק היהודים דבלאו הכי לא אפשר איכא לאימר דאפשר דסבירא ליה לשמואל דיפרנו דמשמע כוליה ולא פליגיה בעינוי נפש בלחוד הוא דכתיב ולא אשכחן ליה בדברים שבינו לבינה ומתניתין דלקמן ובברייתא דמייתי עלה בגמרא בנדרי עינוי נפש נקיט לה ולא בדברים שבינו לבינה ומילתא דשייכא בטעמא היא דנדרי עינוי נפש משום קפידא דידה הוא דמצי מפר דעינויא גבה היא ומשום הכי אינו בדין שיפר לחצאין דהא מעני לה טפי אבל דברים שבינו לבינה משום קפידא דידה הוא הלכך במאי דלא קפיד לא קפיד ובמאי דקפיד שרי וזיל אדנפשיה. כן נראה בעיני: **איזיביה האשה שנדרה בנזיר וכו'** הרי

> **מתני' רבי יוסי היא דאמר רב הונא כוליה פרקין ר' יוסי היא ומאי אין יכול להפר משום עינוי נפש אבל מפר נדרים שבינו לבינה: אמר רב יהודה אמר שמואל נדרה משתי כברות באחת מתענה ובאחת אין מתענה מתוך שהוא מפר למתענה מפר לשאינו מתענה ורב אסי אמר ר' יוחנן [א]מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה ואיכא דאמרי בעא מיניה רב אסי מרבי יוחנן נדרה משתי כברות באחת מתענה ובאחת אין מתענה מהו א"ל מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה איתיביה [ב] [ב]האשה שנדרה בנזיר והיתה שותה יין ומטמאה למתים**
>
> הרי

דמי ויש מפרשים דסיומא דשניא היא ומתניתין רבי יוסי היא ואשמעינן דאע"פ שאינו מפר משום עינוי נפש מפר משום דברים שבינו לבינה ומ"מ מלתא דשמואל לא מיתתלא בהכי דמפר משום דברים שבינו לבינה דבשלמא פירות תנוויי עלי הוי דברים שבינו לבינה משום דאפי' אם יקנה הבעל פירות ממנו אסורים לה שהרי אסרה עליה פיקוחיו ואפילו אם מכרן לאחר אסורה בהן אבל כשאמרה הגתא פלוגי עלי מותרת בפירות שהבעל קונה ממנו דבזה אינה נהנית ממנו אלכך לא הוי דברים שבינו לבינה: **באחת מתענה ובאחת אינה מתענה.** כגון שהאחת היא פת נקיה ואחת פת קיבר ואינה רגילה לאכול פת קיבר אי נמי אין לה פת אחר לאכול היום והיא מתענה אם לא תאכל אחת מהן מתוך שהוא מפר למתענה

> מפר לשאין מתענה דכיון דנדר אחד הוא ואית ביה קצת עינוי אף בשני מפר אף לשני אבל בלא הפרה אינו מופר משום דהותר מקצתו דדוקא גבי התרת חכם הוא דאמרינן הכי משום דעשה הנדר טעות מעיקרו הילכך כיון דהותר מקצתו הותר כולו אלא שלא היה דעתו אלא שיחל כל הנדר קיים אבל הפרת הבעל אינה מכלל ולהבא מה שהותר הותר והשאר עומד באיסורו והא דאמרינן בטעותו אי מן היהודים דמפר דוקא חלקו ולא אמרינן מתוך שמפר חלקו הבעל מפר גם לאחרים בין אם לשאתו כתיב דגזירת הכתוב הוא דוקא ביו לבעל בין אחרים והא דתנן במתניתין דפר לתלמיד אינו מופר עד שיפר אף לענבים מיירי כגון שפירש הפרה לתלמיד אבל הבעל מיירי שהפר בסתם:

מזיר כח: כג., **ג)** [ל"ל בהתכת], **ד)** ל"ל הרי הן. יעב"ן.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כולה פירקא וכו' פלוגי עלי לר' יוסי מפר לעצמו וכו' אבל לרבנן יכול להפר אפילו לאחרים כשאר עינוי נפש כל"ל ונתבא אינו נמתק והד"ל:

מוסף רש"י

באחת מתענה. כלומר יש לה צער ועינוי נפש שהיא פת יפה, **ובאחת** אין מתענה. אין לה צער ועינוי נפש, שהיא פת קיבר (ראמ"ה בשמו).

פירוש הרא"ש

ומדסיפא דאי אפשר להבאיא הפירות אלא בהנאת איסור דהיינו על ידי הבעל ריש"ל נמי מיירי שא"א אלא בהנאת איסור כגון דאסרה עליה אפילו דמתניא אינה דאי לא אפילו אמרה הכי נמי דאין בדיקים אפי' אין פרנסתו ממנו בין אמרה שתביא בין אמרה כל הנאתה אלא ודאי ריש"ל נמי איירי דאסרה עליה כל מי שיבואם ואפי' הכי קתני אין יכול להפר וקשיא לשמואל ומשני דמתניתין ר' יוסי היא דמתמיר בהפרה אבל לרבנן מפר ושמואל דאמר כרבנן: **דאמר רב הונא כולה** [**פירקין**] **רבי יוסי היא.** הא לא הוי צריך דבהדיא קתני אלך דברי ר' יוסי אלא משום דקשיא נמי לשמואל מהך דקתני קונם שאני נהנה לבריות לא יפר ולריך לשנויי ר' יוסי היא דכוליה פרקין רבי יוסי קתני לה: **מאי אין יכול להפר משום נדרי עינוי נפש.** שנויא אחרינא הוא ואפי' כרבי יוסי נמי אתיא ומפר הוא משום דברים שבינו לבינה ושמואל נמי מפר משום דברים שבינו לבינה קאמר. ומיהא בזה פירש"י בפרק השואל (ב"מ דף קא. ד"ה יש קנין) ומקבל לאו כתוכר

ה) רש"י ד"ה כולה פירקא וכו' פלוגי עלי לר' יוסי מפר לעצמו אבל לא לאחרים כשאר דברים שבינו לבינה. **ו)** [ל"ל בהתכת], **ז)** ל"ל הרי הן. יעב"ן.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

הרי זו סופגת את הארבעים. מפרשינן במסכת נזיר (כח.) **דמשום** גרלא דסיפא נקטה: **דלמא מיין דאית לה צערא הפר לה וכו'.** והאי דאמרי' דלמא [פב:] לאו דווקא דאפילו הפר לה בהדיא מזג וחרלן לר' יוחנן דאמר [פב:] אין מפר לשאין מתענה לא מהני משום טעמא דכתיבנא:

הרי זו סופגת את הארבעים [א]**הפר לה בעלה והיא לא ידעה שהפר לה והיתה שותה יין ומיטמאה למתים אינה סופגת את הארבעים ואי אמרת מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה דלמא מן יין דאית לה צערא הפר לה מן חרצן ומן זג לא הפר לה דהא לא אית לה צערא ותספוג את הארבעים אמר רב יוסף** [ב]**אין נזירות לחצאין א"ל אביי הא קרבן לחצי נזירות איכא אלא אמר אביי אין נזירות לחצאין** [ג]**ואין קרבן לחצאין מיתיבי** [ד]**האשה שנדרה בנזיר והפרישה בהמתה ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף ואי אמרת אין קרבן לחצי נזירות אמאי מביאה חטאת העוף ואלא מאי יש קרבן לחצי נזירות שלש בהמות בעי לאתויי חטאת עולה ושלמים אלא לעולם אין קרבן לחצי נזירות וחטאת העוף דמתיא משום דחטאת על הספק איתיביה** [ה]**האשה שנדרה בנזיר ואחר כך הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואין מביאה עולת העוף ואי אמרת מפר למתענה ואין מפר לשאין מתענה**

דלמא

הפר לה בעלה והיא לא ידעה כו'. [ו] ואמאי איכא סופגת אע"ג דהפר לה תספוג דהא אמרינן במס' נזיר בפרק מי שאמר הריני נזיר[ז] אישה הפרס הי' יסלח לה באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר שהיא נריכה סליחה וכפרה דקסבר בעל מיעקר עקר: **ואי אמרת מפר למתענה ואין מפר לשאינה מתענה.** [ח] הא הוי נמי יין זג וחרלן דומיא דשתי כברות דמתענה ליין ואין מתענה לזג וחרלן ואמאי קתני איכא סופגת את הארבעים דמשמע דמפר לה מכל וכל: **דלמא מיין דאית לה צערא.** דאית ביה משום עינוי הוא דהפר לה ולא מזג וחרלן אלא מדקתני איכא סופגת ש"מ דמיפר לה נמי מזג וחרלן באותה הפרס דיין וקשיא לר' יוחנן: **אין נזירות לחצאין.** כדאמרינן בפ' הריני נזיר מן הגרוגרות (נזיר יא.) והכי [ט] הוא אומר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן ומפרש בברייתא מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה הכא נמי כי מפר לה בעלה מפר הכל: **אמר ליה אביי הא קרבן לחצי נזירות איכא.** בתמיה. דאי אמר הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין ומטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן ומפרש בברייתא מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה הכא נמי כי מפר לה בעלה מפר הכל: **אמר ליה אביי הא קרבן לחצי נזירות איכא.** בתמיה. דאי אמר הריני נזיר גמור ואסור מכל מי לר"ש דפליג עלייהו לא הוי נזיר כלל דאמר אינו נזיר עד שיזיר מכולן ואי בעית למימר דיש קרבן לחצי נזירות אמינא נמי דיש נזירות לחצאין אפילו לענין מלקות ואיכא לפרוכי נמי כדמעיקרא: **מביאה חטאת העוף.** היום ואינה נריכה להביא עולת העוף. והתם מפרש בגמ' למאי הלכתא מביאה חטאת העוף טפי מחטאת בהמה: **מביאה חטאת העוף.** משום נזירות שעשתה קודם שהפר לה בעלה דכיון דמפר [י] בעלה הוה כחצי נזירות דאילו כי מפר בעל אינו מפר אלא מה שעתיד לבא אבל מעיקרא אינו מפר דקודם הפרה כדקתי קאי. והתם במסכת נזירה[יא] קא דייק דבעל מיגז גייז והיכא דהפר לה ונמצאו דברים שעשתה קודם הפרה שנטמאת למתים קופגת את הארבעים: **וחטאת העוף.** [יב] דמשום הכי אינה נריכה להביא ולא כלום דהא הפר לה אלא משום דר' אלעזר הקפר דאמר הנזיר מביא חטאת על שגיער עצמו מן היין ומביאה זו חטאת העוף נמי: **על הספק.** דאמור ניערה עצמה מן היין מתחלה הנדר עד שעת הפרה דאשכחן דחטאת העוף אתיא נמי על הספק דיולדת שהפילה ואין ידוע מה הפילה אם אתיכה אם ולד מביאה חטאת העוף והואיל דאשכחן בעלמא דחטאת העוף באה על הספק הכא נמי מתיא היא חטאת העוף: **האשה שנדרה בנזיר כו'.** אהכי קאמר דלמא מיין דאית לה צערא וכו' דלא אפשר למידק כדדייקינן לעיל:

דלמא

הספק נמי באה ואינה נאכלת אתיא נמי לחצי נזירות: ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה אין מביאה עולת העוף. לאין קרבן לחצי מנין של נזירות דכיון דהפר לה בטלו כל דיני נזירות מכאן ואילך:

מטומאת

הרי זו סופגת את הארבעים. מעשה שאינה נריכה היא וכמדי בעי למידק דבעל מיגז גייז מעשה הפרה ואילך וסיפא קיימא אריש ואע"פ שהפר לה קופגת את הארבעים על מה שעשתה קודם הפרה מה שאין כן בהפרת חכם ודמי לה לעולם בעל מיעקר קא עקר ולא קיימא סיפא אריש ואגב דבעי למתני סיפא אינה קופגת קתני ריש קופגת: **אינה קופגת את הארבעים.** דהפרה בלא ידיעתה הוא הפרה: **ודלמא מיין דאית לה צערא הפר לה בו'.** הא דלמא דלא דוקא אלא דודאי דיעת הכי כיון דאינו מפר שאינה מתענה לא הפר לה על זג וחרלן שאינה מתענה בהם ואכתי נזירה היא לזג וחרלן ואמאי איכא סופגת הארבעים על טומאת מת: אין נזירות לחצאין. כשאמרה הריני נזירה חל עליה כל דין נזירות וכשאמר מופר ליכי מופר הכל ולא דמי לנדרה נשמי ככברות דכשני נדרים דמו: **הא** קרבן לחצי נזירות איכא. דאם נדרה דלמא דאיכא מיתה הפרה לה בו' ואי אמרת דלמא דאיכא מיתה הפרה לה בו'. הא דלמא דלא דוקא אלא דודאי דיעת הכי כיון דאינו מפר שאינה מתענה לא הפר לה על זג וחרלן שאינה מתענה בהם ואכתי נזירה היא לזג וחרלן ואמאי איכא סופגת הארבעים דהא לא הפר לה בו' ואי אמרת מפר למתענה ואין מפר לשאינה מתענה דלמא מן יין דאית לה צער